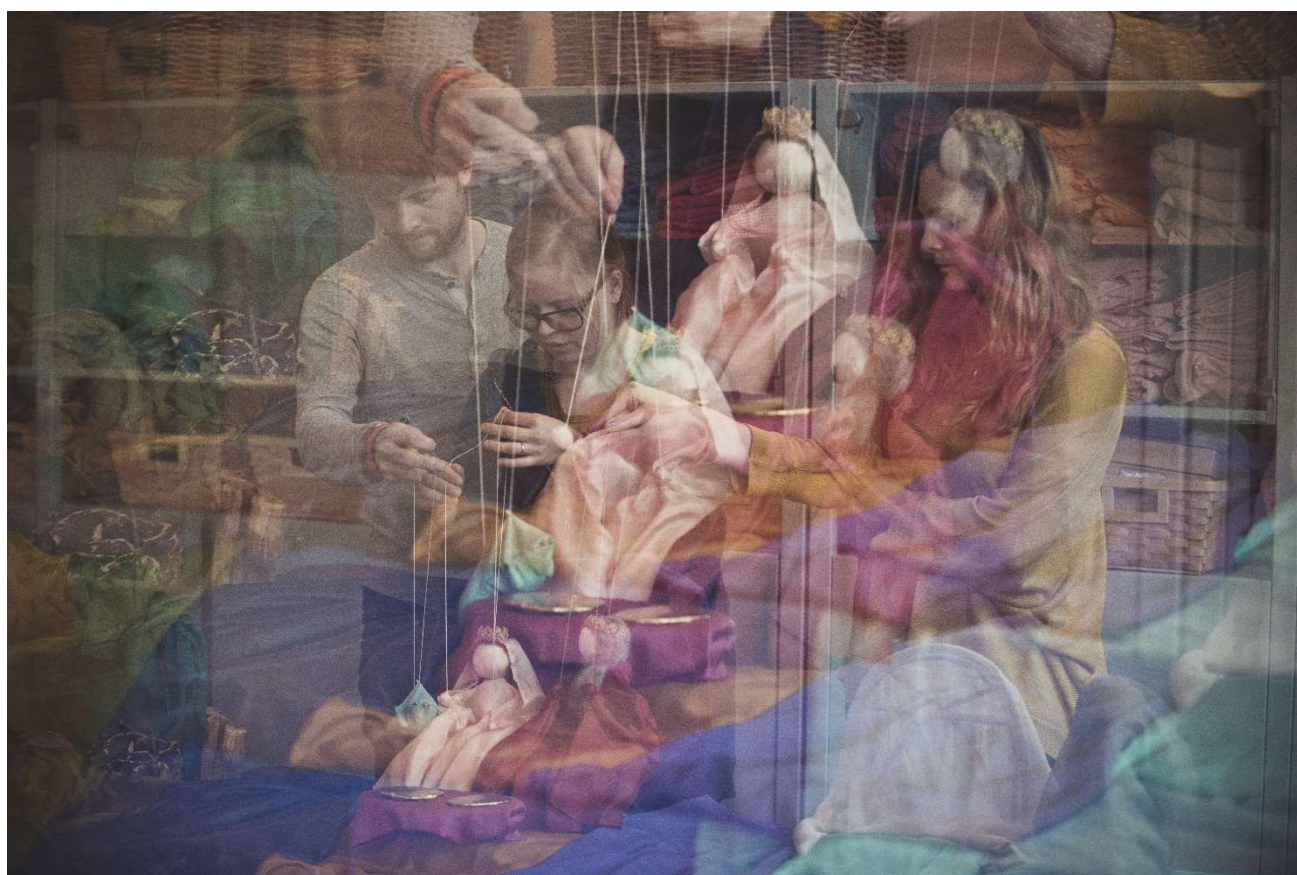

STEINERHØYSKOLEN
Rudolf Steiner University College

Årsrapport 2019

STEINERHØYSKOLEN

Professor Dahls gate 30, 0260 Oslo

+47 22540590 /adm@steinerhoyskolen.no

www.steinerhoyskolen.no

Innhold

I.	Styrets beretning	3
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
III.	Årets aktiviteter og resultater	8
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	18
V.	Vurdering av framtidsutsikter.....	19
VI.	Foreløpig Årsregnskap	31

I. Styrets beretning

STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2019

Styrets vurdering av om måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultater for 2019

Steinerhøyskolens resultater for 2019 er positive og i tråd med høyskolens satsningsområder. Dette gjelder også økonomien. For tredje år på rad går høyskolen med overskudd. Ved utgangen av året var egenkapitalen på 44%. Arbeidet med å få på plass flere forutsigbare finansieringskilder har gitt gode resultater i et par år allerede.

Årets viktigste begivenhet er uten tvil at vi hadde første opptak til fellesgraden i samarbeid med Oslo Met, 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk. Fellesgraden ble akkreditert av NOKUT i 2018.

Dette betyr at vi nå har 3 heltidsutdanninger. Antall studenter som startet ved våre heltidsutdanninger høsten 2019 kom opp i 43. Dette utgjør en stor økning, men tallet er fortsatt for lavt. Antall studenter var i oktober 270. Dette er det samme som et år tidligere, men et historisk høyt tall.

Antallet publiseringspoeng er høyere enn i 2018 og det nest høyeste vi har hatt.

Gjennomføringen av budsjettet med vekt på prioriterte mål og aktiviteter i tilskuddsbrevet, herunder søknungen til akkrediterte studier.

Antall søkere til våre to eksisterende heltids grunnutdanninger gikk ned i forhold til de to foregående år, men er fortsatt høyt i et historisk perspektiv. Dessverre er antall studenter som faktisk starter lavere enn på flere år. Andelen opptatte studenter som faktisk starter var bare 43%.

Også på vår nye heltids lærerutdanning på masternivå endte vi opp med færre studenter enn det vi hadde forventet ut fra antall søkere og antall opptatte studenter.

Totalt antall studenter på heltid er heller ikke vesentlig høyere enn tidligere år. Dette gir selvfølgelig grunn til bekymring

Erklæring om at pris på eventuelle transaksjoner mellom tilskuddsmottaker og nærstående enheter, og eventuelle internttransaksjoner, er fastsatt etter markedsmessige vilkår.

For å være på den sikre siden anser vi Berle Antroposofisk Arbeidssenter, som Steinerhøyskolen er leietaker hos, som nærstående enhet. Steinerhøyskolen betalte i 2019 en årlig husleie på ca. 1340 kr pr kvadratmeter. Husleien er behandlet av begge styrever og er på samme nivå som andre leietakere i bygget. Steinerhøyskolen har gjennom flere år fakturert huseier et fast årlig beløp for vaktmester og administrativ støtte (herunder regnskapsførsel og daglig drift). Godtgjørelsen antas å være markedsmessig.

Kort omtale av vesentlige forhold som har hatt betydning for oppnådde resultater, herunder en konkret beskrivelse av hvilke utfordringer institusjonen har innenfor utdanning og forskning, og styrets tiltak for å forebygge eventuelle avvik

Steinerhøyskolens definerte samfunnsoppdrag er å utdanne for steinerskoler, steinerbarnehager og sosialterapeutiske virksomheter. Bredden i studietilbudet og lavere antall studenter enn ønskelig innebærer et kontinuerlig press på økonomien og krever stram styring.

De siste årene er det arbeidet mye med å etablere nye, forutsigbare og langsiktige finansieringskilder. Steinerhøyskolen har de to siste årene hatt betydelig økte inntekter fra samarbeidspartnere. Økningen vil fortsette i 2020.

En varig bedre økonomi vil gjøre det mulig å:

- markedsføre studietilbudene og profilere Steinerhøyskolen bedre
- forsterke fagmiljøet med fokus på forskning og førstestillingskompetanse

I januar 2020 ble trinn to i Steinerhøyskolens nye lønssystem gjennomført. Dette er en belastning for økonomien, men en forutsetning for å kunne rekruttere unge og kompetente medarbeidere etter hvert som nåværende medarbeidere går av med pensjon. Gjennomsnittsalderen blant de ansatte er fortsatt den høyeste i sektoren.

Steinerhøyskolen scorer svært bra på studiebarometeret også i 2019. Lærerstudentens totalvurdering ligger som i 2018 på 4,6 (av 5), mens gjennomsnittet på pedagogiske utdanninger fortsatt ligger på 4,0. På barnehagelærerutdanningen er totalvurderingen også som året før 4,7 mot et landsgjennomsnitt på 4,0. Masterstudiet scorer aller best med en totalvurdering på nesten utrolige 5,0. Interne undersøkelser viser samme tendenser. Studentene trekker frem at de er spesielt tilfredse med undervisning og veiledning, og mange setter stor pris på kombinasjonen av teori, praksis og kunsthøgskolen.

Disse resultatene er til inspirasjon, men vi må være oppmerksomme på at antall respondenter i undersøkelsen er lavt, og at vi uten flere studenter risikerer å falle helt ut.

Steinerhøyskolen representerer kvaliteter, verdier og et menneskesyn som mange slutter seg til. Det er derfor grunn til å tro at kompetanse på dette feltet i større grad vil bli etterspurt i årene som kommer. Derfor anses målet om å rekruttere langt flere studenter i framtiden fortsatt som realistisk. Det er oppnådd mye med hensyn til mobilitet, påbygnings- og gode overgangsordninger til annen utdanning, men for å realisere et slikt potensiale, må særlig to ting skje: Steinerhøyskolens tilbud og muligheter må bli godt kjent, og steinerpedagogisk utdanning og kompetanse må anerkjennes som likeverdig med annen utdanning på samme nivå og av samme varighet. Større synlighet og bedre dialog med øvrige aktører i universitets- og høyskolesektoren vil også bidra til at flere unge mennesker som deler Steinerhøyskolens verdier vil vurdere høyskolen som et fremtidig arbeidssted.

De største fremtidige utfordringene ligger først og fremst på tre områder:

- rekruttere flere studenter.
- generasjonsskifte
- oppnå akkreditering av høyskolen

Omtale av eventuelle planlagte organisatoriske endringer som antas å ville påvirke virksomhetens rettslige eller økonomiske stilling

Det er ikke planlagt vesentlige endringer på dette området.

Overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for 2020

- Øke tilstrømmingen, spesielt til heltidsstudiene og mastergradene
- Steinerhøyskolen skal ha bedre gjennomføring enn landsgjennomsnittet
- Fortsatt topp-plassering på studiebarometeret
- Følge opp plan for kompetanseheving og oppgradering til førstestillings- og professorkompetanse
- Ivareta akademisk frihet i forskning og undervisning
- Holde vitenskapelig publisering på høyt nivå
- Drive det fagfellevurderte tidsskriftet RoSE (Research on Steiner Education) sammen med Alanus Hochschule i Tyskland
- Videreutvikle mulighetene til å ta enkeltemner fra utdanningene, regionalt/sentralt
- Utrede muligheter for mer nettbasert undervisning
- Øke antall studiepoeng per faglig årsverk
- Videreutvikle samarbeidet med OsloMet, faglig og administrativt
- Videreutvikle samarbeidet med Steinerskoleforbundet, Steinerbarnehageforbundet og Sosialterapeutisk Forbund
- Handlingsplan for arbeidsmiljø
- Revidere strategisk plan, herunder oppdatert strategi for profilering og posisjonering.
- Arbeide for akkreditering av høyskolen innen 3 år

Omtale av resultater på arbeidet ved institusjonen når det gjelder likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Stiftelsen hadde ved utløpet av 2019 18,4 årsverk. 57 % av disse årsverkene ble utført av kvinner. Styret består av 2 kvinner og 6 menn.

2 av høyskolens 4 studieledere er kvinner.

Andelen kvinner i førstestillinger er omtrent som i fjor på 33%. Ser man på andelen kvinner av årsverkene i førstestillinger, er tallet på samme nivå.

Stiftelsen lønner ikke etter kjønn. Styret mener det ikke er behov for konkrete likestillingstiltak, og at det allerede tas tilstrekkelig hensyn til likestilling. Steinerpedagogisk kompetanse på det akademiske nivået høyskolen trenger er mangelvare. Dette betyr at kjønn og etnisitet er underordnet faglige kvalifikasjoner.

Stiftelsen er en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på bakgrunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, etnisitet, språk eller livssyn. Dette ivaretas gjennom like vilkår, rettigheter og muligheter i ansettelses- og arbeidsforholdet. Tiltak vurderes og utformes etter behov i virksomheten.

Steinerhøyskolen legger vekt på å tilrettelegge forholdene for studenter og besøkende slik at alle kan få godt utbytte av høyskolens tilbud. Per i dag må rullestolbrukere bruke en sideinngang for å komme direkte til heisen da det ikke har vært mulig for huseieren å installere rullestolheis.

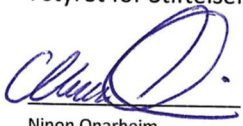
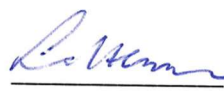
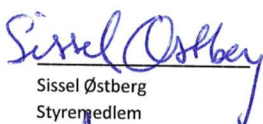
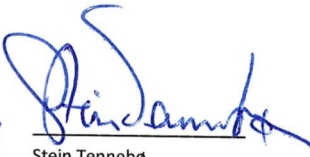
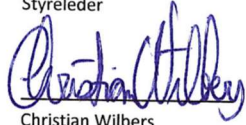
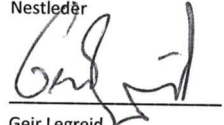
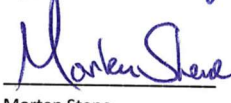
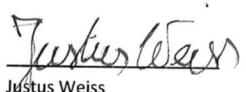
Omtale av arbeidet samfunnssikkerhet og beredskap

- Høgskolens administrative leder har det operative ansvaret for beredskap HMS-arbeid.
- Administrativ leder har deltatt på sikkerhetsseminar med andre høyskoler.
- Ny HMS-håndbok er under utarbeidelse.
- Nytt verneombud er valgt.
- Høgskolen har avtale med Unicare om bedriftshelsetjeneste.
- Informasjon om høgskolens rutiner og krisehåndtering inngår i studiehåndboken som alle studenter får tilgang til elektronisk og/eller i trykket versjon ved oppstart av studier.
- Vernerunde med verneombud, vaktmester og representant for ledelsen gjennomføres en gang i året.
- Egenkontrollrunde med fokus på el. sikkerhet utføres også en gang i året.
- Brannøvelse gjennomføres minst en gang hvert studieår.

I styret for Stiftelsen Steinerhøgskolen

03. mars 2020

I styret for Stiftelsen Steinerhøgskolen

 Ninon Onarheim Styreleder	 Lars Hektoen Nestleder	 Sissel Østberg Styremedlem	 Stein Tennebø Styremedlem
 Christian Wilbers Styremedlem	 Geir Legreid Styremedlem	 Morten Stene Styremedlem	 Justus Weiss Styremedlem

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Steinerhøyskolen er en stiftelse som har som formål å tilby lavere og høyere grads utdanning innen steinerpedagogikk, tilby etter- og videreutdanning, drive forskning og utviklingsarbeid, samt bidra til forskerutdanning innenfor fagområdet. Stiftelsen baserer sin virksomhet på et antroposofisk idégrunnlag. Stiftelsen skal også formidle og informere om steinerpedagogikk i offentligheten.

Høyskolens samfunnsoppdrag er å tilby steinerpedagogisk grunn-, etter- og videreutdanning til personer som arbeider eller skal arbeide i steinerbarnehager, steinerskoler og sosialterapeutiske virksomheter.

Steinerhøyskolen tilbyr per i dag akkrediterte studier på bachelor- og masternivå: 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk (mastergrad i samarbeid med Oslo Met), Steinerpedagogisk lærerutdanning (bachelorgrad), Steinerpedagogisk barnehagelærerutdanning (bachelorgrad), Antroposofisk sosialpedagogikk (bachelorgrad), samt erfaringsbasert mastergrad i steinerpedagogikk. Lærerutdanningene og mastergradsstudiene er pedagogiske studier, mens sosialpedagogikk har grunnelementer både fra steinerpedagogikk og helsefag.

Steinerhøyskolen tilbyr også enkelte emner/emnegrupper som videreutdanning eller deler av grunnutdanning for studenter som av ulike grunner ikke kan ta hele studiet eller studere på heltid.

Høyskolen er sentralt lokalisert på Majorstuen i Oslo og holder til i en gammel skolebygning eid av en antroposofisk stiftelse.

Rektor Dagny Ringheim, Forskningsleder Henrik Holm og Administrativ leder Steinar Døhlen utgjør høyskolens toppledelse.

Rapporter som gjelder for 2019 er publisert på *DBH*.

Hovedtall

Antall årsverk 2019	19
Antall fast ansatte 31.12.19	28
Antall registrerte studenter	270 pr oktober 2019
Totale inntekter	25,0 MNOK
Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer	15,2 MNOK
Årsresultat	0,2 MNOK

Redegjørelse for økonomiske forhold:

Steinerhøyskolen driver hovedsakelig med høyskoleaktiviteter og har ingen underenheter. Inntekter og kostnader relatert til kursvirksomhet holdes regnskapsmessig atskilt fra annen virksomhet.

III. Årets aktiviteter og resultater

Resultatrapportering på sektormål

	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2018 ¹	Mål 2019 ²
Sektormål 1 Høy kvalitet i utdanning og forskning				
Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid	44%	55%		
Andelen mastergradskandidater som gjennomfører på normert tid	26% (lite utvalg)	57% (lite utvalg)		
Andel PH. D.-kandidater som gjennomfører innen seks år	X	X		
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,8	4,7		
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	28,3	31,1		
Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk	0,4 (DBH)	0,6 (estimat)		
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk	X	X		
Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter	X	X		
Sektormål 2 Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling				
Andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning				
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk	X	X		
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (000)	19,7	12,0		
Andel forskningsinnsats i MNT-fag	X	X		
Sektormål 4 Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem				
Antall studiepoeng per faglig årsverk	500	590		
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger	0	0		

¹ Kun for dem som har satt opp et måltall

² Kun for dem som har satt opp et måltall

Sektormål 3

Kandidattall på helse- og lærerutdanningene		
	Mål 2019	Resultat 2019
Helseutdanningene:		
Lærerutdanningene:	60	32

Vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere:**Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning****Kvantitativ styringsparameter: Gjennomføring av bachelor- og masterstudier**

- Andel bachelorkandidater som gjennomfører på normert tid: 55 %
- Andel masterkandidater som fullfører på normert tid (3 år på deltid): 57 %

Gjennomstrømming, studiepoengproduksjon og normert tid

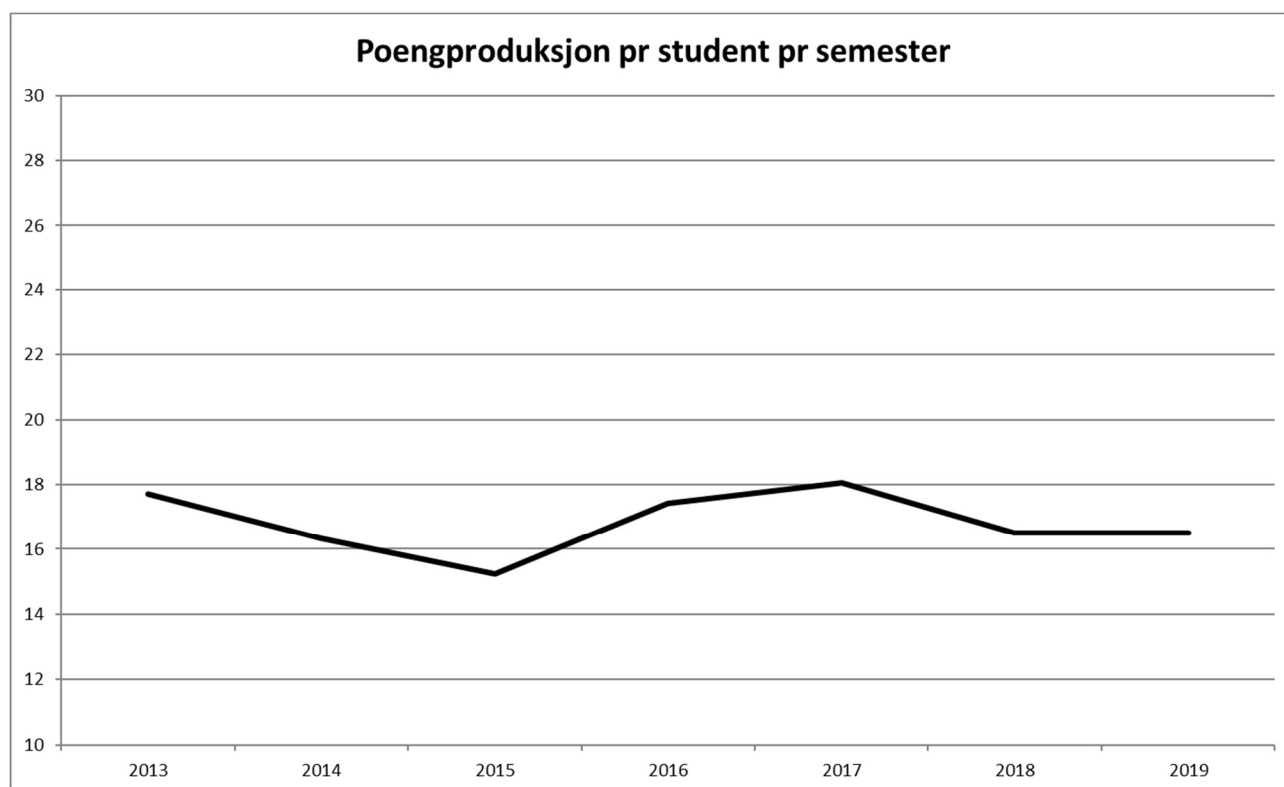
Steinerhøyskolen er kontinuerlig opptatt av å opprettholde og forbedre gjennomstrømmingen ved de ulike studietilbudene. Individuell utdanningsplan utarbeides for studenter som ikke har mulighet til å fullføre studier på normert tid grunnet helse eller andre forhold. Steinerhøyskolen gir god veiledning og oppfølging (jfr. NOKUTs Studiebarometeret og interne undersøkelser av studiekvalitet og læringsmiljø), har god oversikt og fanger opp de studentene som kan og vil fullføre sine studier.

Andelen studenter som gjennomfører studiene på normert tid er ikke langt fra gjennomsnittet i sektoren, men likevel lavere enn ønskelig. Studentgruppene er små, og naturlige variasjoner fra kull til kull får store utslag. Det er derfor vanskelig å vurdere hva tallene egentlig betyr. Det er lite som tyder på at det henger sammen med mangelfull oppfølging av studentene jfr. *Studiebarometeret 2019*. I NOKUTs og våre egne undersøkelser kommer det tydelig frem at studentene er fornøyd med undervisningen, oppfølgingen, studiets innhold og læringsmiljø. Det vurderes slik at det er utenforliggende faktorer (alder, familie, helse m.m.) som i stor grad er årsak til avbrudd, permisjoner og lignende.

Studiepoengproduksjon, gjennomsnitt per student:

De siste årene har etterspørselen etter kompetanseheving i steinerskolene og -barnehagene blitt stadig høyere. Steinerhøyskolen tilbyr enkeltemner fra lærer- og barnehagelærerutdanningen som videreutdanning eller deler av heltidsutdanningen. Dette har medført en økning i studenttall og studiepoengproduksjon totalt sett, men har samtidig ført til at poengproduksjonen per student har gått ned (jfr. tabell nedenfor). Denne utviklingen understreker Steinerhøyskolens behov for å øke tilstrømmingen til høyskolens grunnutdanninger på heltid.

År	Studiepoeng per student Vårsemesteret	Studiepoeng per student Høstsemesteret	Studiepoeng per student Hele året
2019	17,5	15,6	33,0
2018	19,2	14,2	33,0
2017	18,5	17,6	36,2
2016	19,5	15,3	34,8
2015	18,8	12,1	30,4
2014	18,0	15,0	32,6
2013	17,8	17,7	35,4
2012	20,3	21,0	41,2
2011	20,2	19,0	39,2

En negativ trend ble brutt i 2015, men fra 2018 er det på nytt nedgang. Tallene influeres av en stor og økende andel deltidsstudenter og at en stor andel av studentene fortsatt ikke gjennomfører på normert tid.

Steinerhøyskolens kvalitetspolitikk er å sørge for god kommunikasjon, lave terskler og åpne dører slik at dialog og samhandling blir enklest mulig. Det er små og gjennomsiktige forhold ved høyskolen, og relasjonen mellom studenter og høyskolens medarbeidere sikrer studentene nødvendig oppfølging og tilrettelegging for å kunne nå studiets målsettinger. Studentene får god informasjon om de ulike emnenes inndeling og mål, krav til oppmøte, arbeidskrav, forventet arbeidsomfang, pensumlitteratur og hvordan faglig nivå og egnethet blir vurdert og kontrollert. Hver student har dessuten en mentor de kan rådføre seg med og som tar initiativ overfor studenter som står i fare for å miste grepet på studiene. God informasjon og oppfølging (oppgaveveiledning og tilbakemelding, praksisveiledning og mentorordning) bidrar til å skape klarhet og sikre at læringsutbyttet kan nås.

Det gjennomføres årlige studentevalueringer som tar for seg ulike sider av studiets kvalitet. Studentenes vurdering av hvilke muligheter de har hatt til å oppnå forventet læringsutbytte blir besvart i de spørsmål evalueringene tar opp. I tillegg utformes det årlige eksamensrapporter som evaluerer resultatene samt viser

en utvikling over tid. Steinerhøyskolens faglig ansatte og ledelse analyserer resultatene fra disse evalueringene og vurderer om tiltak bør igangsettes, og i tilfelle hvilke.

Andelen bachelorstudenter som gjennomfører på normert tid ligger faktisk litt over landsgjennomsnittet for sektoren. Dette forholdstallet har aldri vært bedre ved Steinerhøyskolen. Kvalitetssikringssystemet legger opp til årlige evalueringer fra studentgruppene, og det er ingen indikasjoner på at høyskolens undervisning eller oppfølging av studentene er medvirkende til lav gjennomstrømming i 2019.

Nedenfor fremgår en oversikt over Steinerhøyskolens studieprogrammer:

Studieprogram	Varighet	2018 kandidater	Andel normert tid DBH	2019 kandidater	Andel normert tid DBH
Master	3 år – 120 stp	7	*	13	*
5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk, master	5 år – 300 stp				
Sosialpedagogikk, deltid	4 år – 180 stp	4	*	4	*
Lærerutdanning	3 år – 180 stp	10	*	15	*
Barnehagelærer	3 år – 180 stp	5	*	8	*
Barnehagelærerutdanning, deltid	4 år – 180 stp	3	*	9	*
TOTAL		29	44%	49	55%

* utelatt p.g.a. små utvalg

Steinerhøyskolens prioriterte mål på dette området

I høyskolens prioriterte plan for 2019 har det vært et satsingsfelt under sektormål 1 å øke tilstrømningen til studiene, og til grunnutdanningene i særdeleshet. Dette har vært et av de viktigste målene gjennom flere år, og det er igangsatt tiltak for å bli mer synlig på områder som høyskolens egenart, verdier og studietilbud. Nettsidene har blitt oppgradert, og markedsføringsbudsjettet er høyere enn tidligere år.

Samtidig har det vært arbeidet for å gjøre studiene mer attraktive for studenter. Særlig viktig har det vært å klargjøre hvilke overgangs- og påbygningsmuligheter studentene har, og hvordan kandidater fra Steinerhøyskolen kan få eller bygge opp kompetanse for å arbeide i offentlige skoler og barnehager. Dessverre har dette ikke vært nok til å sikre økt tilstrømming til vårt 3-årige lærerstudium. Bare 11 studenter startet på denne lærerutdanningen i 2019, mot 12 året før. Tendensen er nedadgående.

Derfor blir vår nye fellesgrad i samarbeid med OsloMet svært viktig for oss. Fellesgraden, 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk, ble akkreditert av NOKUT i 2018 og ble søkbar gjennom Samordna opptak i 2019. Det har vært god interesse for studiet, og 21 studenter startet høsten 2019. Dette er en lovende start.

På vår heltids barnehagelærerutdanning er situasjonen fortsatt bra. Det startet 14 studenter i 2019. Dette er noe lavere enn i 2018, men tallet er fortsatt høyt i et historisk perspektiv.

På vår deltids barnehagelærerutdanning med opptak hvert annet år startet hel 28 studenter i 2019. Dette er det høyeste tallet vi har hatt.

Når det gjelder barnehagelærerutdanningen, er det for flere år siden tatt kontakt med Kunnskapsdepartementet for å få en ny vurdering av kompetansen til Steinerhøyskolens barnehagelærerkandidater. Per i dag gir offentlig barnehagelærerutdanning kompetanse til å arbeide som pedagogisk leder eller styrer i offentlige og private barnehager, mens Steinerhøyskolens

barnehagelærerutdanning, som er på samme nivå og har samme varighet, kun gir kompetanse for arbeid som pedagogisk leder og styrer i steinerbarnehager. Vi mener det ville styrke Steinerhøyskolens arbeid med rekruttering dersom steinerbarnehagelærere fikk likeverdig kompetanse som offentlige barnehagelærere.

Sosialpedagogene som er utdannet fra Steinerhøyskolen, har allerede samme kompetanse som miljøterapeuter og miljøarbeidere i kommunal og offentlig tjeneste. Til dette deltidsstudiet har vi opptak hvert annet år. Her startet 24 studenter i 2018, mot 16 ved opptaket i 2016.

Kvantitativ styringsparameter: Gjennomføring av ph.d.-utdanningen

Steinerhøyskolen har ikke ph.d.-utdanning.

Styringsparameter: Studentenes studieinnsats og tilfredshet

*Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter (Studiebarometeret) har vært stabilt over 35 timer gjennom flere år, men vi ser en markant nedgang fra 2018. Dette har sammenheng med at vi har noe redusert undervisning pr uke, men kan også skyldes liten utvalgsstørrelse.

* Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten (Studiebarometeret): 4,7 . Dette betyr at vi ligger helt i toppen, langt over gjennomsnittet for sektoren (4,2). Spørsmålet er hvordan Steinerhøyskolen kan bruke dette til å øke tilstrømningen til studiene.

Styringsparameter: Vitenskapelig publisering

Antall publikasjonspoeng per faglige årsverk i 2019 (DBH): 0,6 (estimat). Dette innebærer en betydelig og forventet forbedring fra 2018 og vi er nå svært nær gjennomsnittet for de private høyskolene.

Publisering 2019

Holm, Henrik.

Ved livets slutt. Filosofiske perspektiver. Gyldendal Akademisk 2019 (ISBN 978-82-05-52273-2) 117 s.

Überlegungen zur kreativen Lebensgestaltung als Arbeit am Mythos des Selbst im Anschluss an Friedrich Nietzsche. *Internationale Zeitschrift für Philosophie und Psychosomatik* 2019 (1) s. 1-11

Heideggers erotikk. Filosofi som (musikalsk) tankekunst?. *ballade.no* 2019

Like aktuell? Det provoserende sannhetskravet. Til minne om Theodor W. Adorno. *Avisa Vårt land* 2019

Tankens klang. Om jødisk religionsfilosofi og Martin Buber. *Hatikva* 2019 (2) s. 22-29

Til forsvar for musikalsk sårbarhet og galskap i høyere musikkutdanning. Eller: Da musikken forsvant inn i refleksjonsdiktaturet, *ballade.no* 2019

Jørgensen, Camilla Stabel; Stabel, Anne-Mette.

Om månedsfester og årstidsfester i steinerskolen. *DIN - Tidsskrift for religion og kultur* 2019 (2) s. 49-86

Stabel, Anne-Mette.

Kvinnelige pionerer. I *Steinerbladet, Pedagogikk, samfunn, kultur. De neste 100 år*. 3/19

Stabel, Anne-Mette og Henrik Holm.

Leder; Steinerpedagogikk. I *Temanummer om steinerpedagogikk Nordisk tidsskrift for pedagogikk & kritikk. Vol 5.*

Lindholm, Markus.

Å lære å tenke. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 2019 s. 299-310

Hundre år med barnet som genuint utviklingsprosjekt, i *Aftenposten* 20.9.20

Livet er sin egen årsak. *Biolog* 3, 66-71.

Mueller, M.L.

When Salmon Are Deemed Superfluous: Reflecting on a Struggle of Stories. i: Stefanovic, I. (Ed.) *The Wonder of Water. Lived Experience, Policy, and Practice*. Toronto: University of Toronto Press. s. 57 – 74.

Steinnes, Jenny Elise.

Levende begreper - et steinerpedagogisk og vitenskapsfilosofisk blikk på begrepslæring. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 2019 ;Volum 5. s. 243-256

Nordtug, Birgit; Steinnes, Jenny Elise.

«DU SKAL IKKE MOBBE» En psykoanalytisk revolusjon i tilnærmingen til mobbing?. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 2019 ;Volum 5. s. 1-16

Stene, Morten.

I klangen av skolefellesskapet: om musikk og månedsfesten i Steinerskolen.. *Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk* 2019 (5) s. 257-269

Weisser, Hanne.

Kjærlighetens kår. Balladen om Bendik og Årolilja – med blikk på brytningen mellom kvinnens samtykkerett og foreldres råderett ved giftermål. *Tidsskrift for kulturforskning* 2019 (1) s. 83-101

Oppsummering og vurdering av Steinerhøyskolens mål for 2019 innenfor området:

- øke vitenskapelig publisering – bli mer synlig innenfor fagområdet pedagogikk og oppvekst
- være synlig og tydelig i verdipørsmål rundt pedagogikk, skole og oppvekst i offentligheten

Målet med arbeidet er å styrke og videreutvikle både den akademiske, profesjonsrettede og kunstneriske kompetansen ved høyskolen; og å se disse feltene i sammenheng.

I tråd med våre målsettinger økte den vitenskapelige publiseringen betydelig også i 2019. Steinerhøyskolen er nå nær det gjennomsnittlige nivået for publiseringspoeng pr faglige årsverk blant de private høyskolene. I tillegg opprettholdt vi våre formidlingsaktiviteter i inn- og utland på et høyt nivå.

Formidling

Steinerhøyskolens formidlingsaktivitet er svært høy sett i forhold til antall medarbeidere, og den avhenger av behovene som meldes fra steinerpedagogiske virksomheter og fra arenaer som er interessert i steinerpedagogiske verdier eller perspektiver. I 2019 har Steinerhøyskolens medarbeidere meldt inn følgende formidlingsbidrag:

Formidlingsaktivitet 2019						
Type formidling				i Norge	i utlandet	Totalt
Foredrag og kursvirksomhet				66	15	81
Konferansebidrag				5	3	8
Artikler/kronikker og debattinnlegg				16	3	19
Bokutgivelser/doktoravhandlinger				1	0	1
Kunstneriske prosjekt, utstillinger, forestillinger, konserter				16	3	19

Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Styringsparameter: Relevans i utdanningen

* Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (NIFU/Kandidatundersøkelsen)

Vi har for få masterkandidater til å delta i undersøkelsen. Våre egne tall er vanskelig å tolke og kan ikke tillegges stor vekt.

Steinerhøyskolens arbeid for å sikre relevans i studieprogrammene

Steinerhøyskolens viktigste oppdragsgivere og samarbeidspartnere er Steinerskoleforbundet, Steinerbarnehageforbundet, Sosialterapeutisk forbund og Steinerskolenes foreldreforbund. Sammen med disse aktørene drøftes overordnede målsettinger og overordnede planer legges. Alle viktige spørsmål som berører utdanningene blir kommunisert gjennom forbundene eller direkte til og fra de ulike praksisfeltene.

Det konkrete samarbeidet om for eksempel praksis og praksisplasser skjer med de enkelte steinerskoler, steinerbarnehager og sosialterapeutiske virksomheter og med ansvarspersoner i de aktuelle foretakene.

Styringsparameter: Bidrags- og oppdragsinntekter

* Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk: 0

* Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglige årsverk: NOK 12.000

Bidrags- og oppdragsinntektene er stabile. Nivået er godt under snittet for private høyskoler, men på samme nivå som andre små høyskoler. Men bidrags- og oppdragsinntekter har en snever definisjon. Ser man på det bredere måltallet «andre inntekter per faglige årsverk», er det ingen privat høyskole som har vært på et høyere nivå enn Steinerhøgskolen over tid (f.eks. 254.000 i 2017). Størstedelen av disse inntektene kommer fra kurs og konferanser.

I august hvert år samles over 300 steinerpedagoger fra hele Norden til en ukes etterutdanning på våre populære «Oslo-kurs». Hver høst arrangerer Steinerhøgskolen lærerstevne for landets steinerskolelærere på oppdrag fra Steinerskoleforbundet. Inntektene fra disse arrangementene utgjorde over 2 mill. i 2019.

Styringsparameter: MNT-fag:

* Andel forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/ FoU-statistikken): 0

Samspill mellom forskning og utdanning

Den forskningen som utføres ved Steinerhøgskolen bringes inn i undervisning og i pensumlitteratur. I samarbeid med steinerskoler, -barnehager, forbund og steinerpedagogiske lærerutdanningsinstitusjoner i Norden har Steinerhøgskolen vært med på å bygge opp et felles forskningsnettverk (NORENSE) med en praksisnær forskningsprofil. Den praksisnære forskningen kan bidra til en samlet forskningskultur med samvirke mellom kunnskapsutvikling i skole, utdanning og forskning.

Forskningsleder Henrik Holm ved Steinerhøgskolen er med i ledelsen av NORENSE. Nettverket består av medlemmer som representerer høyskolene, steinerskolene, steinerbarnehagene, foreldreforeningene og forbundene i Norge, Sverige og Finland. I 2019 utbetalte NORENSE nær 300 000 NOK til ulike forskningsprosjekter og 60 000 NOK i stipender til 3 internasjonale studenter.

Internasjonalt samarbeid for å styrke fagmiljøet

Steinerhøgskolen har en samarbeidsavtale med Alanus Hochschule für Kunst und Gesellschaft (www.alanus.de) i Tyskland vedrørende utveksling av fagpersonell og studenter. Alanus tilbyr dessuten en tyskspråklig variant av Steinerhøgskolens internasjonale masterstudium som i Norge har engelsk som undervisningsspråk. Samarbeidet bidrar til et større fagmiljø og tettere kontakt rundt faglige spørsmål knyttet til forskning og forskningens betydning i undervisningen.

Tidsskriftet RoSE (Research on Steiner Education)

Samarbeidet med Alanus Hochschule har vært betydningsfullt på flere plan, bl.a. med etableringen av det felles fagfelleverdret elektroniske tidsskriftet RoSE (<http://www.rosejourn.com>). Dette internasjonale forskningstidsskriftet kommer ut i 1-2 utgaver pr år på både engelsk, tysk og spansk.

INASTE (International Network for Academic Steiner Teacher Education)

INASTE (tidligere ENASTE) består av ca. 20 steinerpedagogiske lærerutdanningsinstitusjoner som har eller arbeider for å få akademisk akkreditering. Nettverket har sitt sete i Wien og arrangerer konferanser hvor grunnleggende verdier og innhold i lærerutdanningene drøftes.

Oppsummering og vurdering

Alle prosjekter har som mål å fordype og videreutvikle samspillet mellom forskning og utdanning ved Steinerhøyskolen. Samarbeidet med steinerskoler, -barnehager og sosialterapeutiske virksomheter samt høyskolens formidling av resultater og funn kan bidra til å videreutvikle/endre praksis på kortere og lengre sikt. Så langt er viktige tema satt på dagsorden. Resultater som er kommet frem til nå viser seg å være relevante for høyskolens utdanninger, for skoler, barnehager og sosialterapeutiske virksomheter.

Styringsparameter: Horisont 2020-kontrakter og andel utvekslingsstudenter

* Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU): 0

* Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus + av totalt antall studenter (DBH): 0

Steinerhøyskolen har ingen Horisont 2020-kontrakter. Det er heller ikke utvekslingsstudenter på noen av våre studieprogrammer, men flere lærerstudenter har hatt praksis i utlandet.

Steinerhøyskolens masterprogram er internasjonalt, og dette sørger for at det er god utveksling mellom norske og internasjonale masterstudenter.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning**Styringsparameter: Kandidattall**

Departementets måltall for Steinerhøyskolen 2019:

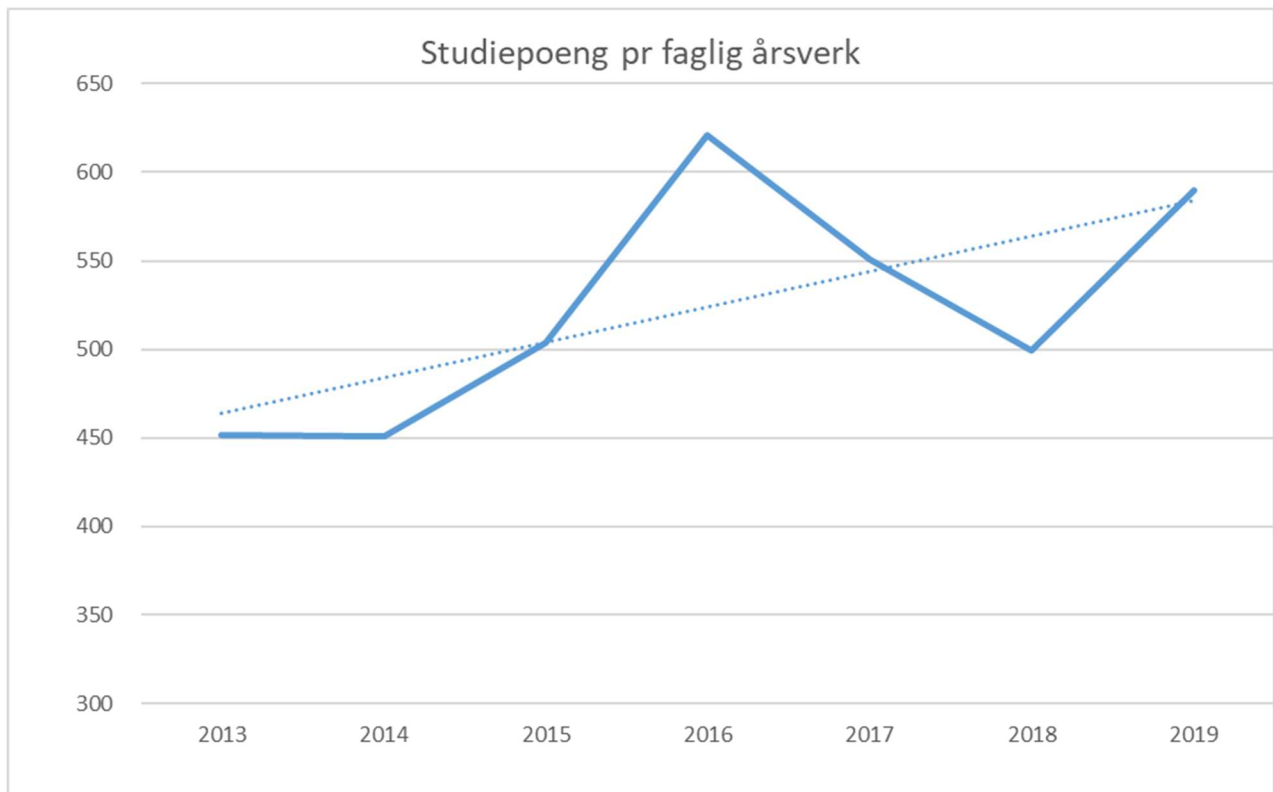
- Barnehagelærerutdanning: 20
- Lærerutdanning: 40

Vi kommer heller ikke i 2019 i nærheten av måltallene. Årsakene til dette er omtalt flere andre steder i årsrapporten og kan kort sammenfattes som Steinerhøyskolens hovedutfordring. Steinerhøyskolen har søkt statsstøtte for et opptak på 25 studenter i 2019 til steinerpedagogisk lærerutdanning med bachelorgrad. På bakgrunn av dette synes måltallet på 40 kandidater for høyt.

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Styringsparameter: Studiepoeng pr faglig årsverk

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
452	451	504	621	551	500	590

Kurven påvirkes av stagnasjon i antall studenter og en stor og økende andel deltidsstudenter. Likevel er den langsiktige tendensen god.

Kvantitativ styringsparameter: Andel kvinner i dosent- og professorstillinger

Steinerhøgskolen har ved utgangen av 2019 fire tilsatte professorer i til sammen 1,9 stilling, En av disse er kvinne.

Resultater og måloppnåelse for midler tildelt over kap. 281 post 70⁴

Steinerhøgskolen har ikke mottatt midler over kapittel 281 post 70 i 2018.

Resultater og måloppnåelse for øvrige midler tildelt i supplerende tildelingsbrev i 2018³

Steinerhøyskolen har ikke blitt tildelt supplerende midler i 2018.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Vi har gode og effektive rutiner for styring og kontroll. Vi bruker et moderne, skybasert regnskapssystem. Dette muliggjør gode og effektive rutiner for behandling og attestering av bilag. Inngående fakturaer betales alltid på forfall. Innskjerpning av purre- og inkassorutiner har medført minimale tap på krav.

Regnskapet er alltid ajourført og avsluttes hver annen måned. Ved regnskapsavslutning sammenlignes det mot detaljert budsjett, og eventuelle avvik blir fulgt opp.

Oppdatert prognose for året utarbeides ved hver regnskapsavslutning. Disse prognosene har vist seg å være pålitelige.

Økonomisk oppfølging er tema på alle styremøter, på kollegiemøter, og på møtene i ledergruppen.

Effektivisering

Steinerhøyskolen arbeider bevisst med effektivisering. Det har vært en helt nødvendig del av arbeidet for å sikre en bærekraftig økonomi.

Studenter pr faglige årsverk: 18,52. Her har vi en klar forbedring fra 2018. Forholdstallet er noe lavere enn snittet blant de private høyskolene, men dette snittet drives opp av de større institusjonene.

Studiepoeng pr faglig årsverk: 590. Dette forholdstallet tok seg kraftig opp i 2019. På grunn av høy andel deltidsstudenter vi vil alltid ligge under alle snitt, men flere private høyskoler har et lavere forholdstall.

Administrasjonens effektivitet: Med en administrasjon på bare 3,2 årsverk, er det åpenbart at vi er svært effektive. Men det gjør oss sårbare. Derfor vil vi øke bemanningen i 2020.

Sikkerhet og beredskap

Dette er utførlig omtalt i kapittel I, styrets årsberetning.

³ Dette gjelder ikke midler over kap.281 post 70.

⁶ Opplegg omfatter systemer, rutiner og prosesser knyttet til bl.a. mål og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett- og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evaluering.

Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Dette er utførlig omtalt i kapittel I, styrets årsberetning.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Institusjonens samfunnsoppdrag og egenart

Steinerhøyskolen er den eneste høyskolen i Norden som tilbyr profesjonsutdanning og studier for steinerpedagoger og medarbeidere for skole, barnehager og sosialterapeutiske virksomheter på bachelor- og mastergradsnivå. Det steinerpedagogiske miljøet i Norge er lite, men behovene er like mangfoldige som i annen pedagogisk virksomhet. Det betyr at Steinerhøyskolen må kunne tilby både en viss bredde og fleksibilitet i studiene, og samtidig bevisst og aktivt rekruttere studenter fra hele Norden til profesjonsutdanningene og tilbud innenfor etter- og videreutdanning.

Utfordringer og framtidsutsikter

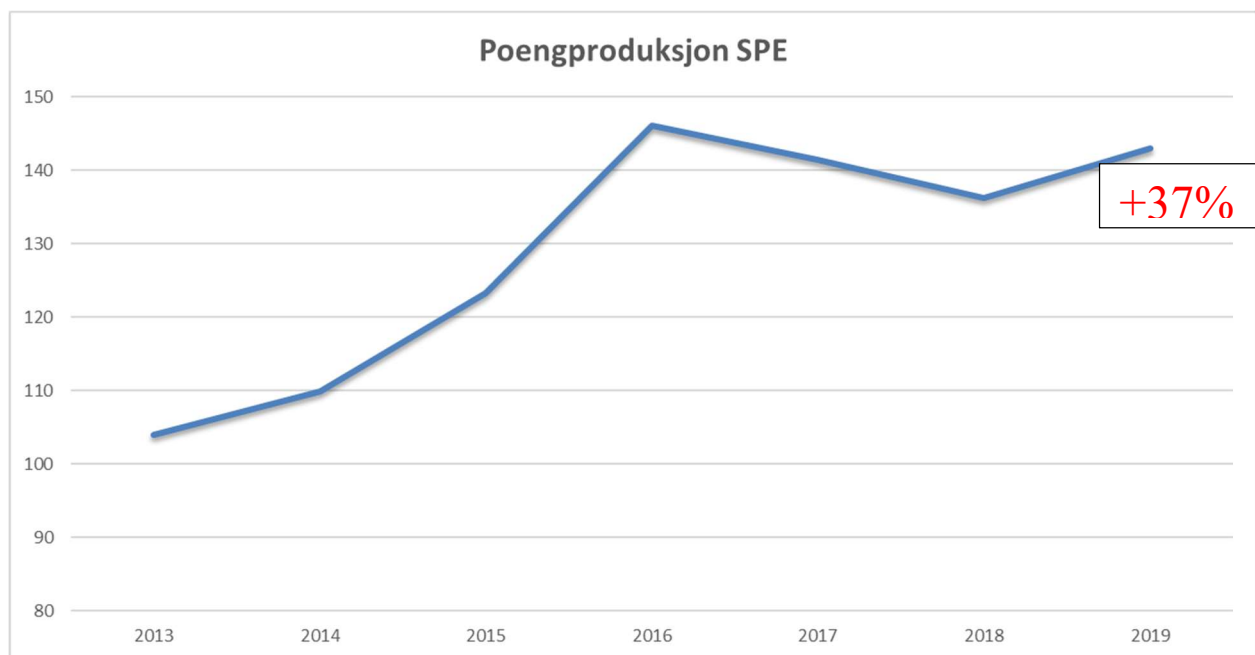
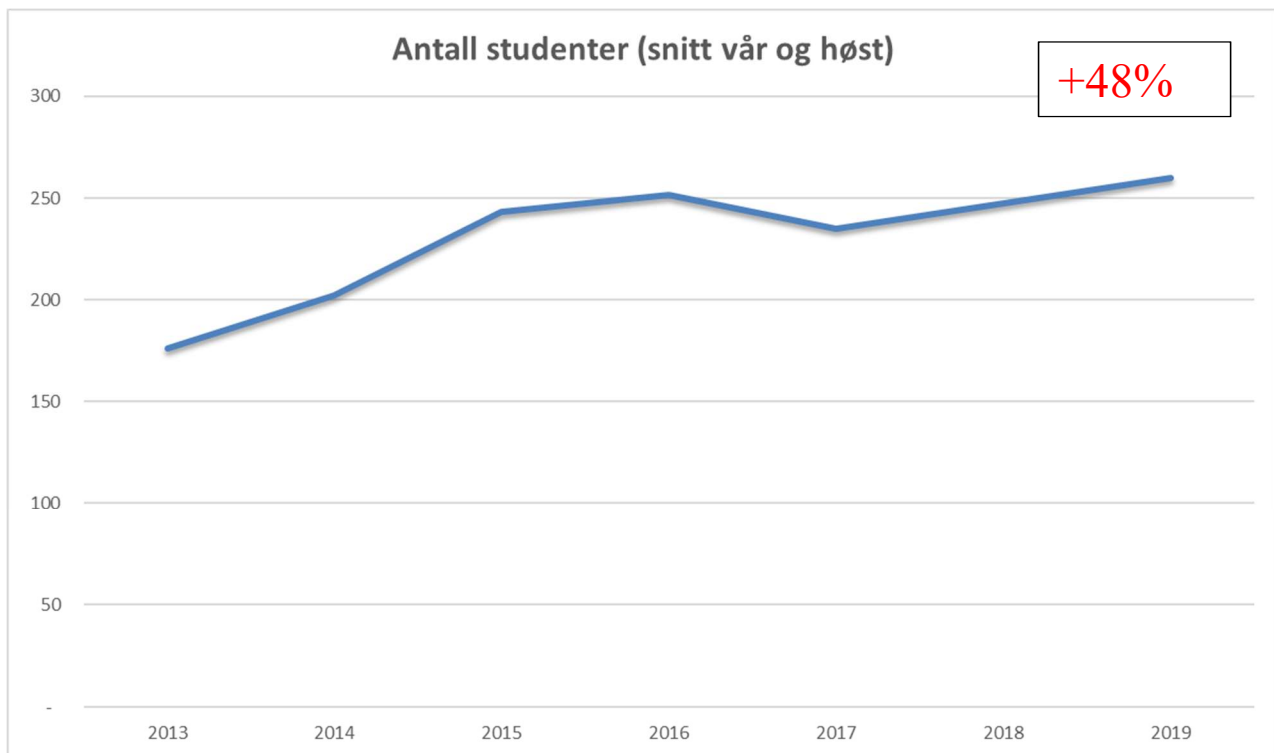
Steinerhøyskolens hovedutfordringer beskrives flere steder i dette dokumentet.

Det steinerpedagogiske miljøet i Norge teller ca. 30 skoler, 45 barnehager og 15 sosialterapeutiske institusjoner. Steinerhøyskolen skal dekke bredden av behov for grunn-, etter- og videreutdanning for alle disse aktørene. Per i dag er det mange tilbud og for få studenter på hvert av dem til å kunne drive kostnadseffektivt. På den annen side opprettholder høyskolen et fagmiljø og en bredde av tilbud som på sikt kan utdanne flere fremtidige pedagoger og sosialpedagoger enn i dag.

Situasjonsoversikt for Steinerhøyskolen:

- alle norske steinerpedagogiske institusjoner har behov for kvalifisert arbeidskraft
- Steinerhøyskolen har større kapasitet enn antall kvalifiserte søkere som tar imot tilbudt studieplass (tilstrømmingsproblem)
- studietilbudene ved Steinerhøyskolen har store utfordringer med ett eller flere av de kvantitative styringsparameterne knyttet til:
 - *antall søkere per studieplass*
 - *kandidater per program på bachelor- og masternivå*

Lav tilstrømming er i dag Steinerhøyskolens største trussel og en av hovedgrunnene til høyskolens andre utfordringer. Det er et tett samarbeid med praksisfelt og oppdragsgivere for å øke rekrutteringen til høyskolens studietilbud. Dette medførte en betydelig økning i både studenttall og poengproduksjon frem til 2016, men etter dette har vi opplevd stagnasjon.

Framtidsutsiktene for Steinerhøyskolen kan være gode hvis høyskolen blir mer synlig, godt og tydelig profilert og spredd på viktige arenaer; gjennom aktiviteter og handlinger, i samfunnsdebattene, i nettverk og på andre måter. Dette vil gjøre Steinerhøyskolens studietilbud, idégrunnlag og verdier kjent for mange flere mennesker og kan på den måten være med på å øke tilstrømningen til studiene. I tillegg er det avgjørende at Steinerhøyskolens kandidater sikres gode overgangsmuligheter til annen høyere utdanning og kan oppnå tilsetningskompetanse i offentlige skoler og barnehager. Dette vil gjøre profesjonsstudiene mer attraktive og bidra til at Steinerhøyskolens utdanninger blir et tryggere valg for unge mennesker.

Det var derfor en viktig milepæl at fellesgraden i samarbeid med OsloMet, 5-årig grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 med steinerpedagogikk, kunne ta opp drøye 20 studenter høsten 2019.

Økt tilstrømning vil også påvirke gjennomstrømningen i studiene positivt og kan skape større faglig fokus og trykk i studentgruppene. Det vil gi økt økonomisk handlingsrom fordi studieavgifter og statsstøtte vil øke, og dette vil gjøre det mulig å nå resultater og mål tidligere.

De største fremtidige utfordringene ligger først og fremst på tre områder:

- rekruttere nok studenter til å sikre videre drift på kort sikt og dekke Steinerskolenes, -barnehagenes og de sosialterapeutiske virksomhetenes behov i fremtiden
- svare på myndighetenes krav til og ambisjoner for universiteter og høyskoler og ivareta Steinerhøyskolens formål og eksistensberettigelse
- sikre statsstøtten gjennom akkreditering av høyskolen

Risikovurdering og tiltak

Risikoen for ikke å oppnå målene er selvsagt til stede, men i Steinerhøyskolens detaljerte planer for 2020 er det lagt vekt på å fokusere på et oversiktlig antall tydelige mål.

Ved å gjøre små endringer og tenke langsiktig er det mulig å nå mål om solide fagmiljøer. Samarbeidet med OsloMet vil også bidra til faglig utveksling og vil gi studenter og ansatte et større og rikere fagmiljø. Steinerhøyskolens økonomi er bærekraftig etter flere år på rad med overskudd, men 2020 vil dessverre ende med underskudd. Det er likevel ingen risiko for en ny økonomisk krise i 2020.

Steinerhøyskolens prioriterte plan for 2019

Steinerhøyskolens satsningsområder og tiltak er basert på analyser, vurderinger av erfaringer fra kvalitetssikringssystemet og konkretiseringer av mål fra strategisk langtidsplan 2016 - 2020 i en årlig prioritert plan. Nedenfor følger en sammenfatning av satsningsområdene for 2020.

Steinerhøyskolens prioriterte plan er en viktig del av høyskolens systematiske arbeid for å sikre og videreutvikle kvalitet. Den presenterer de årlige satsningsområdene som er valgt ut på bakgrunn av analyser og vurderinger av erfaringer og resultater fra kvalitetsplanen (studentevalueringer og foreslåtte tiltak fra LMU, eksamensrapporter med mer).

Prioritert plan 2020 forholder seg til sektormålene som gjelder for private høyskoler som mottar statstilskudd fra Kunnskapsdepartementet.

Dokumentet er strukturert slik sektormål og nasjonale styringsparametere er beskrevet i «*Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høyskoler*».

Styringsparametere som ikke er aktuelle for Steinerhøyskolen er tatt med, men tydelig markert for oversiktens skyld.

Steinerhøyskolens egne mål, og som ikke inngår i KDs styringsparametere, er angitt med blå farge.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
1.1	Øke tilstrømmingen til samtlige studietilbud, spesielt til grunnutdanningene og mastergradene – styrke rekrutterings- og markedsføringsarbeidet - bli mer synlig	▪ Styrket deltakelse i offentlig faglig utveksling og i samfunnsdebatten • Foredrag, kronikker, fagartikler og debattinnlegg • Øke aktiviteten på blogg, facebook, instagram ▪ Revurdere og finpusse profilering ▪ Aktiv bruk av studentene i markedsføringsaktiviteter ▪ Arrangere kulturnatt ▪ Utnytte studiebarometeret ▪ Utføre målrettet markedsføring, blant annet basert på bedre analyser ▪ Videreføre arbeidet med likeverdighet for Steinerpedagogisk barnehagelærerutdanning

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
1. 2	Styrke relasjonene til norske og internasjonale samarbeidspartnere	▪ Styrke samarbeidet med steinerskolene, blant annet gjennom deltakelse på lærermøtene og i FAU-arbeidet ▪ Opprettholde kontakten med de nordiske steinerpedagogiske utdanningsinstitusjonene ▪ Styrke samarbeidet med og kompetansen til praksislærerne ▪ Videreutvikle samarbeidet med Steinerskoleforbundet, Steinerbarnehageforbundet og Sosialterapeutisk Forbund ▪ Styrke samarbeidet med Alanus Hochschule, Tyskland
1. 3	Gjennomføring av bachelor- og masterstudier KDs styringsparameter: ▪ Andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid (DBH) ▪ Andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid (DBH) Målsetting: Steinerhøgskolen skal ha bedre gjennomføring enn landsgjennomsnittet.	▪ Fortsette god veiledning og samtaler med studentene ved studiestart, fokus på gjennomføring ▪ Fortsette god oppfølging av hver enkelt student gjennom studieåret for å opprettholde studentenes motivasjon, gjennomføringsevne og poengproduksjon ▪ Involvere studentrådet og høre deres synspunkter, kartlegge hva studentene tenker om dette ▪ Vurdere mulige incentiver
1. 4	Videreutvikle struktur, innhold og organisering av lærerutdanningene, sosialpedagogikk, masterstudiet	▪ Fortsette økonomiseringen av studietilbudene, vurdere om det er mulig å gjøre mer: ▪ Redusere timeantall ▪ Fjernundervisning ▪ Vurdere fagplaner

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
1.5	Studentenes studieinnsats og tilfredshet KDs styringsparameter: ▪ Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltids-studenter (Studiebarometeret - NOKUT) ▪ Skår på hvordan studentene oppfatter studie-kvaliteten (Studiebarometeret - NOKUT)	▪ Drøfte resultater og eventuelle tiltak med studentene og i kollegiet ▪ Jobbe aktivt på områder med lavest skår ▪ Sørge for at vi ikke faller ut av studiebarometeret p.g.a. for få respondenter ▪ Målsetting: Fortsette å ligge helt i topp på studiebarometeret

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
1.6	Styrke forskning og utvikling	▪ Ivareta akademisk frihet i forskning og undervisning ▪ Videreutvikle forskningsbasert undervisning ▪ Styrke de akademiske rammebetingelsene for nytenking i emner relatert til steinerpedagogikk ▪ Utvikle en pedagogisk, kunstnerisk og kritisk bevissthet om steinerpedagogikk som pedagogisk og kulturell aktør i dagens samfunn. ▪ Bidra til en akademisk og åpen diskurs på faglig høyt nivå om (i) hva som utgjør steinerpedagogikk i dag og om (ii) steinerpedagogikkens idegrunnlag i fortid og nåtid. ▪ Styrke steinerpedagogikkens diskursive potensial og samfunnsbidrag, der ingen kan påberope seg en høyere definisjonsmakt over begrepet «steinerpedagogikk». ▪ På ulikt vis å involvere studenter i pågående forskningsprosjekter ved høyskolen. ▪ Følge opp plan for kompetanseheving og oppgradering til førstestillingskompetanse, se FoU-plan ▪ Utvikle forskningssamarbeidet i NORENSE

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
1.7	Vitenskapelig publisering. KDs styringsparameter: • Antall publikasjonspoeng per faglig årsverk (DBH)	▪ Sørge for at alt blir registrert i Cristin ▪ Steinerhøyskolens tilsatte i førstestillinger skal årlig sende inn konferansebidrag og /eller en vitenskapelig publikasjon hvis ikke annet er avtalt ▪ Publisere profesjonsfaglige artikler på nettsidene våre ▪ Gjennomgå fagområdene for å finne tema for faglig formidling på litt lengre sikt, konkretisere prosjekter for hvert program ▪ Aktivt drive det fagfelleverderte tidsskriftet RoSE (Research on Steiner Education) sammen med Alanus Hochschule i Tyskland
1.8	Gjennomføring av pH. D.-utdanningen. KDs styringsparameter: ▪ Andel pH. D.-kandidater som gjennomfører innen seks år (DBH)	Styringsparameter er ikke aktuell for Steinerhøyskolen
1.9	KDs styringsparameter (DBH) • Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (Forskringsrådet/NIFU) • Andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter (DBH)	Styringsparameter er ikke aktuell for Steinerhøyskolen i 2020

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
2.1	KDs styringsparameter: ▪ Andel masterkandidater sysselsett i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning (Kandidatundersøkelsen – NIFU)	▪ Forespørre masterkandidatene om hva som var deres sysselsetting et halvt år etter fullført utdanning
2.2	KDs styringsparameter: ▪ Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (DBH)	▪ Øke omfanget av etterutdanning og foredragsvirksomhet (Ikke BOA etter KDs definisjon): ○ Steinerpedagogikk ○ Skoleadministrasjon og skoledrift ▪ Arrangere seminarer og konferanser, bl. a. Oslokurset 2020 (Ikke BOA etter KDs definisjon) ▪ Prosjekter og utredningsarbeid: videre arbeid med læreplanene for steinerskolene (innenfor KDs definisjon av BOA)
2.3	KDs styringsparameter: ▪ Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk (DBH)	Styringsparameter er ikke aktuell for Steinerhøyskolen
2.4	KDs styringsparameter: ▪ Andel forskningsinnsats i MNT-fag (NIFU/FoU-statistikken)	Styringsparameter er ikke aktuell for Steinerhøyskolen

Sektormål 3: God tilgang til utdanning

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
3.1	KDs styringsparameter: ▪ Kandidattall på helse- og lærerutdanningene, jfr. måltall	▪ (Ref. 1.1) Øke tilstrømmingen til samtlige studietilbud
3.2	Fleksibilitet og mobilitet	▪ videreutvikle mulighetene til å ta enkeltemner fra utdanningene, regionalt/sentralt ▪ utrede muligheter for mer nettbasert undervisning, ▪ utrede muligheten for å gjøre videoopptak av forelesninger ved høyskolens utdanninger

Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

#	Mål 2020	Tiltak/Oppgaver
4.1	KDs styringsparameter: ▪ Antall studiepoeng per faglig årsverk (DBH)	▪ Sørge for riktig bemanning og bruk av faglig tilsatte ▪ Kontinuerlig overvåking av poengproduksjon
4.2	Samarbeid med støttespillere i sektoren	▪ Skape et mer forpliktende samarbeid med det steinerpedagogiske miljøet ▪ Videreutvikle samarbeidet med OsloMet
4.3	Ansatte og lønn	▪ Fokus på effektivitet, holde budsjettet bemanning ▪ Rutiner for introduksjon av nye ansatte
4.4	Fokus på arbeidsmiljø	▪ Kartlegging og handlingsplan
4.5	KDs styringsparameter: ▪ Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (DBH)	▪ Etterstrebe kjønnsmessig likestilling under ellers like vilkår
4.6	Akkreditering av Steinerhøyskolen	▪ Arbeide for akkreditering av høyskolen innen 3 år

Budsjett for 2020

hele tusen	Budsjett 2020	Regnskap 2019
Driftsinntekter		
Offentlige tilskudd	14 643	15 190
Salgsinntekter	7 834	8 331
Andre driftsinntekter	2 591	1 496
Sum driftsinntekter	25 068	25 017
Driftskostnader		
Varekostnad	1 423	1 492
Lønn og andre personalkostnader	19 349	17 353
Andre driftskostnader	5 694	5 989
Sum driftskostnader	26 466	24 834
Ordinært driftsresultat	-1 398	183
Finansinntekter og kostnader	10	25
Resultat av finansposter	10	25
Resultat før skatt	-1 388	208
Skattekostnad		-
Årsresultat	-1 388	208

Budsjettet er preget av stabilitet og kontroll. Det er bare få endringer i budsjettet:

1. Totale driftsinntekter er stabile
2. Lønnskostnadene øker med 11%. Dette er en del av en lønnsoverenskomst fra våren 2018. Det var ingen lønnsøkning i 2019.

VI. Foreløpig årsregnskap

Nedenstående oppstilling er hentet fra rapporteringen til DBH.

Dette representerer også det endelige, reviderte regnskapet.

Virksomhetens navn: Steinerhøyskolen			
Org.nr: 971513470			
Resultatregnskap			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	Note	31.12.2019	31.12.2018
Driftsinntekter			
Offentlige tilskudd	1	15 190	14 941
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgsinntekter	1	8 331	8 690
Andre driftsinntekter	1	1 496	1 493
Sum driftsinntekter		25 017	25 124
Driftskostnader			
Varekostnad ¹⁾		1 492	1 960
Lønnskostnader	2	17 353	17 014
Avskrivninger	7,8	157	182
Nedskrivninger	7,8	0	0
Andre driftskostnader	3	5 832	5 364
Sum driftskostnader		24 834	24 520
Driftsresultat		183	604
Finansinntekter og -kostnader			
Finansinntekter	4	45	31
Finanskostnader	4	20	20
Resultat av finansposter		25	11
Resultat før skattekostnad		208	615
Skattekostnad ¹⁾		0	0
Årsresultat		208	615
Disponeringer og overføringer av årsresultat			
Til/fra annen egenkapital	12	208	615
Konsernbidrag ¹⁾		0	0
Andre disponeringer ¹⁾		0	0
Sum disponeringer		208	615

Virksomhetens navn: Steinerhøgskolen			
Balanse - eiendeler			
Beløp i 1000 kroner			
EIENDELER	Note	31.12.2019	31.12.2018
A. Anleggsmidler			
I. Immaterielle eiendeler			
Rettigheter, konsesjoner m.v.	7	0	0
Utsatt skattefordel ¹⁾		0	0
Goodwill ¹⁾		0	0
Sum immaterielle eiendeler		0	0
II. Varige driftsmidler			
Tomter	8	0	0
Bygninger og annen fast eiendom	8	0	0
Maskiner og anlegg	8	0	0
Driftsløsøre, verktøy og lignende	8	647	804
Anlegg under utførelse	8	0	0
Sum varige driftsmidler		647	804
III. Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap ¹⁾		0	0
Investeringer i annet foretak i samme konsern ¹⁾		0	0
Lån til foretak i samme konsern	6	0	0
Investeringer i tilknyttet selskap ¹⁾		0	0
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	6	1 949	1 949
Investeringer i aksjer og andeler ¹⁾		0	0
Obligasjoner ¹⁾		0	0
Andre fordringer ¹⁾		0	0
Sum finansielle anleggsmidler		1 949	1 949
B. Omløpsmidler			
I. Varer			
Varebeholdninger ¹⁾		0	0
Sum varer		0	0
II. Fordringer			
Kundefordringer	9	359	364
Andre fordringer	6, 9	133	158
Krav på innbetaling av selskapskapital ¹⁾		0	0
Sum fordringer		492	522
III Investeringer			
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern ¹⁾		0	0
Markedsbaserte aksjer ¹⁾		0	0
Markedsbaserte obligasjoner ¹⁾		0	0
Andre finansielle instrumenter ¹⁾		0	0
Sum investeringer		0	0
IV Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd		3 458	3 068
Kontanter og kontantekvivalenter		0	0
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		3 458	3 068
SUM EIENDELER		6 546	6 343

Virksomhetens navn: Steinerhøyskolen			
Balanse - gjeld og egenkapital			
Beløp i 1000 kroner			
EGENKAPITAL OG GJELD	Note	31.12.2019	31.12.2018
C. Egenkapital			
I. Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	12	140	140
Overkurs	12	0	0
Annen innskutt egenkapital	12	0	0
Sum innskutt egenkapital		140	140
II. Opptjent egenkapital			
Bundet egenkapital	12	0	0
Annen opptjent egenkapital	12	2 754	2 546
Sum opptjent egenkapital		2 754	2 546
Sum egenkapital		2 894	2 686
D. Gjeld			
I. Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser ¹⁾		0	0
Statstilskudd - investeringsformål ¹⁾		0	0
Andre investeringstilskudd ¹⁾		0	0
Utsatt skatt ¹⁾		0	0
Andre avsetninger for forpliktelser ¹⁾		0	0
Sum avsetning for forpliktelser		0	0
II. Annen langsiktig gjeld			
Konvertible lån ¹⁾		0	0
Obligasjonslån ¹⁾		0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	6, 10	0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III. Kortsiktig gjeld			
Konvertible lån ¹⁾		0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	5	5
Leverandørgjeld		361	423
Betalbar skatt ¹⁾		0	0
Skyldig offentlige avgifter		1 344	1 210
Annen kortsiktig gjeld	6, 11	1 942	2 019
Sum kortsiktig gjeld		3 652	3 657
Sum gjeld		3 652	3 657
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		6 546	6 343

Virksomhetens navn: Steinerhøyskolen			
Kontantstrømoppstilling (indirekte modell)			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	Note	31.12.2019	31.12.2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		208	615
Periodens betalte skatt		0	0
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0
Ordinære avskrivninger		157	182
Nedskrivninger av anleggsmidler		0	0
Periodisert inntektsføring av tilskudd		0	0
Endring i varelager		0	0
Endring i kundefordringer		5	-40
Endring i leverandørgjeld		-62	98
Endring i pensjonsforpliktelse		0	0
Endring i andre avsetninger		82	624
Endring i andre tidsavgrensningsposter		0	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		390	1 479
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		0	0
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		0	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0
Netto endring i kassekreditt		0	0
Innbetalinger av egenkapital		0	0
Tilbakebetalinger av egenkapital		0	0
Utbetalinger av utbytte		0	0
Innbetalinger av aksjonærbidrag		0	0
Innbetalinger av konsernbidrag		0	0
Utbetalinger av konsernbidrag		0	0
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		390	1 479
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		3 068	1 589
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		3 458	3 068

Virksomhetens navn: Steinerhøgskolen			
Kontantstrømoppstilling direkte modell)			
Beløp i 1000 kroner			
	Note	31.12.2019	31.12.2018
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av tilskudd fra fagdepartementet		15 190	14 941
innbetalinger av tilskudd fra andre departementet		0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		8 961	9 272
innbetalinger avgifter, gebyrer og lisenser		0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer		0	0
innbetalinger av refusjoner		0	0
andre innbetalinger		1 117	1 523
Sum innbetalinger		25 268	25 736
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		-17 415	-16 941
utbetalinger ved kjøp av varer og tjenester		-7 386	-7 226
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		0	0
utbetalinger til andre virksomheter		0	0
andre utbetalinger		-77	-90
Sum utbetalinger		-24 878	-24 257
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		390	1 479
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		0	0
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	0
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		0	0
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer		0	0
Innbetalinger ved salg av andre investeringer		0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0
Utbetalinger av statstilskudd, husbank- og andre tilskudd		0	0
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		0	0
Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	0
Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0
Netto endring i kassekreditt		0	0
Innbetalinger av egenkapital		0	0
Tilbakebetalinger av egenkapital		0	0
Utbetalinger av utbytte		0	0
Innbetalinger av aksjonærbidrag		0	0
Innbetalinger av konsernbidrag		0	0
Utbetalinger av konsernbidrag		0	0
Andre innbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0
Andre utbetalinger ved finansieringsaktiviteter		0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		390	1 479
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		3 068	1 589
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		3 458	3 068
		3 458	3 068
Avstemming			
Resultat før skattekostnad		208	615
Periodens betalte skatt		0	0
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler		0	0
Ordinære avskrivninger		157	182
Nedskrivninger av anleggsmidler		0	0
Periodisert inntektsføring av tilskudd		0	0
Endring i varelager		0	0
Endring i kundefordringer		5	-40
Endring i leverandørgjeld		-62	98
Endring i pensjonsforpliktelse		0	0
Endring i andre avsetninger		82	624
Endring i andre tidsavgrensningsposter		0	0
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		390	1 479

Ledelseskommentarer til foreløpig regnskap 2019

Steinerhøgskolen er en stiftelse med flere akkrediterte studieprogram.

Steinerhøgskolens formål:

Stiftelsens formål er å tilby lavere og høyere grads utdanning innen steinerpedagogikk, tilby etter- og videreutdanning, drive forskning og utviklingsarbeid, samt bidra til forskerutdanning innenfor fagområdet.

Stiftelsen baserer sin virksomhet på et antroposofisk idégrunnlag. Stiftelsen skal også formidle og informere om steinerpedagogikk i offentligheten.

Bekreftelse

Jeg bekrefter at regnskapet er avlagt i henhold til regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk, og presentert i samsvar med de oppstillingsplaner og særskilte krav til regnskapsopplysninger som Kunnskapsdepartementet har fastsatt, med opplysning om eventuelle avvik.

Regnskapet gir et dekkende og rettviseende bilde av høgskolens økonomiske stilling, med opplysning om eventuelle særlige forhold.

Regnskapet for 2019 er ferdig revidert.

Nøkkeltall

hele tusen	Budsjett 2020	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter				
Offentlige tilskudd	14 643	15 190	15 190	14 941
Salgsinntekter	7 834	8 090	8 331	8 690
Andre driftsinntekter	2 591	1 541	1 496	1 493
Sum driftsinntekter	25 068	24 821	25 017	25 124
Driftskostnader				
Varekostnad	1 423	1 634	1 492	1 960
Lønn og andre personalkostnader	19 349	17 358	17 353	17 014
Andre driftskostnader	5 694	5 349	5 989	5 546
Sum driftskostnader	26 466	24 341	24 834	24 520
Ordinært driftsresultat	-1 398	480	183	604
Finansinntekter og kostnader	10	10	25	11
Resultat av finansposter	10	10	25	11
Resultat før skatt	-1 388	490	208	615
Skattekostnad			-	-
Årsresultat	-1 388	490	208	615
Andel statsstøtte	58 %	61 %	61 %	59 %

Omtale av vesentlige endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere årsregnskap

Regnskapet for 2019 er preget av stabilitet og det er få endringer å kommentere.

- Statsstøtte og andre driftsinntekter er nærmest uforandret fra året før. Salgsinntektene går ned som følge av noe mindre kursvirksomhet for egen regning.
- Også lønn er nærmest uforandret. Det ble ikke gitt lønnsøkninger i 2019.
- Varekostnader påvirkes av redusert kursvirksomhet.
- Den største endringen er under andre driftskostnader, som øker med 8% fra året før. Halvparten av økningen kommer fra datasystemer / læringsplattform. Vi har også økt innleie av eksterne lærerkrefter.
- På balansesiden er det nesten ikke endringer. Likviditeten er enda bedre enn for et år siden og egenkapitalen har økt fra 42% til 44%.

Omtale av vesentlige avvik mellom resultatbudsjett og resultatregnskap for 2019

Det er bare små avvik fra budsjettet. Eneste signifikante avvik er økning i andre driftskostnader på 12%. Årsakene er forklart ovenfor.

Gjennomførte investeringer og planlagte investeringer

Vi har ikke gjennomført investeringer i 2019, og det er heller ikke planlagt investeringer av betydning for de kommende år. Det er heller ikke nødvendig for å sikre høyskolens drift.

Vurdering av høyskolens drift i regnskapsperioden

Vi har svært god kontroll på høyskolens drift og økonomi. Vi har vært inne i en lengre periode med sunn og stabil økonomi. Det fremgår allerede av ledelseskomentarene gitt for et år siden at dette vil forandre seg i 2020. Dette synes tydelig i tabellen på side 2.

Trender og utvikling i inntekter og sentrale kostnader

Statsstøtten, som utgjør nesten 60% av inntektene, var nesten stabil fra 2013 til 2016. Etter en mindre økning i 2017 ble økningen på hele 2,5 mill. / 20% fra 2017 til 2018. Nå har statsstøtten igjen vært stabil i to år, men i 2020 vil støtten gå ned igjen. Dette skyldes lav poengproduksjon i 2018. En vesentlig økning kan tidligst skje i 2023.

For 4-5 år siden var vi i en situasjon hvor lønnskostnadene måtte reduseres. Antall årsverk ble redusert og er fortsatt frosset på dette nivået. I 2018 ble det gitt lønnstillegg etter flere års tilstand. Lønnsnivået ble så frosset i 2019, men vil øke med 7% i 2020. Denne økningen burde sikre tilnærmet konkurransedyktige lønninger og har vært planlagt i lang tid, men som det fremgår av tabellen ovenfor, medfører det en betydelig kostnadsøkning.

Andre driftskostnader har økt med 40% siden «krisenivået» i 2016, men vil ikke øke ytterligere i 2020.

Disponering av overskudd

Overskuddet på kr. 208.000 overføres til annen egenkapital.

Revisor

Høyskolens revisor er Tor-Henning Carlsen, RevisorCirkelen Tønsberg AS

Vennlig hilsen

STEINERHØYSKOLEN

Dagny Ringheim
Rektor